

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΓΙΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Το χορτάκι που σκεπάζει την γη, δειλά-δειλά τώρα με τα πρωτοβρόχια, ή την άνοιξη με τον όργασμό της φύσεως, ή χιλιάδες των βοτανικών που μυρίζουνε το καλοκαίρι, ή φρεσκάη δροσερή χλοώδα που φουρνώνει δίπλα στις πηγές και τα ονάκια, οι θάμνοι και τώρα το φθινόπωρο, ή ζωή που αναδειχτεί και φουσκώνει και γοημοποιείται κάτω από το χιόνι και τους πάγους, τον χειμώνα τα νερόχρα που είναι βουτηγμένα μέσα στα γλυκά νερά και τα φρύγανα που στερνώνουν άπάνω στους παλιούς και γκομενιμένους τοίχους ή τα κάστρα τα παλιά, στο θρωστικό τους ήλιους, τα λουλούδια που στολίζουνε τη φύση και λαμπυρίζουν την ζωή, έχουν τόσο ανακατωθεί στο ανθρώπινο τη ζωή, έλαβαν τέτοιον μέρος στις χαρές και στις λύπες του, στις γιορτές του και στους πόνους, στις ανάγκες και τις δυστυχίες του, στις στερήσεις και στολιμούς του, στις αγάπες του και στους γάμους του, στις νίκες και στις αποτυχίες του που δεν μπορούσαν, παρά να λάβουν φανταστική σάρκα και οστά μαζί του, να ανθρωποποιηθούν από την φαντασία του, και να γίνουν ιστορίες, παραμύθια, παραλόγια, εικόνες, ποιήματα και γεγονότα.

Τις παραδόσεις, για μερικά από τα λουλούδια αυτά, παραδόσεις του λαού, θα αναφέρουμε δω πέρα. Η περισσότερες είναι από τα νέα μέρη και τους νά έχουν Βουλγαρική προέλευση, γιατί Βουλγαροί τις άκουσαν από το στόμα γεωργισσών, που δεν γνώριζαν ούτε λέξι ελληνική...

Άλλες τις μαθήσαμε από το στόμα κοριτσιών, που τις τραγουδούσαν. Έχουν όπως θα ήθετε άλλη την ομοιά κι' άλλη τη χάρη το φυσικό, που δίνει ο άγιος και η έσοχη.

Σ. Σ.

Η ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ

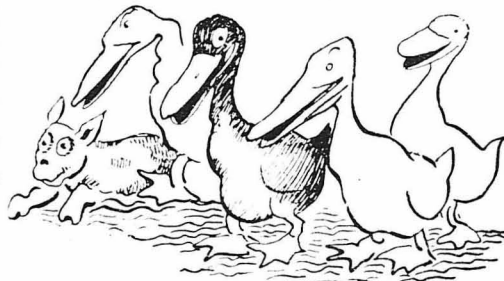
Η λαγγυτική, ή πεταχτή, ή πύρινη, ή καταπόρφυρη, ή αναμένη από τον ήλιο, ή γεμάτη από έφημερη ζωή, ή παιχνιδιάρικα, ή λεπτεπίλετη και πεύο λιγερή από όλα τα λουλούδια του άγρου, ή κοκκινομαντιλούσα, ή χωριατοπούλα, το σωστό τουτο τέκνο του άγρου και των γεωργών συντροφίσσα παπαρούνα, πόσες δεν έχει ιστορίες!

Πόσων, το πορφυρό της χρώμα, όταν το φλέγει ο ήλιος δεν άναψε την έμπνευσι σαν δυνατό κατακόκκινο κρασί, και πόσα παραμύθια δεν έπιωθήκανε γι' αυτή και πόσα τραγούδια δεν τραγουδήσαν.

Θυμάμαι ένα όμοιο λαϊκό, Σερβικό τραγούδι. Ένα κορίτσι, που ο φίλος του έφυγε για τον πόλεμο, μιλάει στο χωράφι με μία παπαρούνα που της πέφτουνε τα φύλλα μαραμμένα.

Μπούλα-λάινα, Μπούλα-λάινα!

Αιθώποιο, σκυλιά, χήνες και πάπιες την έννομοδοσι.

χάδι του ήλιου, κι' ένας άνατριχομάρς γλυκός. Κάθε φίλημα του χουροζούζουνα και γυμνίζαν τα σωτικά σου σπόρους και νέα ζωή.

Η ζωή σου είναι γεμάτη έρωτα. Ο ήλιος πάντα σ' αγχαίλιζε και φιλούσε!

Γεμάτη κροποτόρα άπόθεση, σαν το καλό χωράφι...

Αλλά έγω ή θυροχρή, τί έχω νά μήν κλάψω!

Τι έχω νά μή λυπηθώ!

Η μέρες μου περνούνε σκοτανιές και άδειανές και μαύρες.

Δέν χόρτασα αγάπη, ή τρυφή!

Απόλαυσι, δέν είδα.

Ο ήλιος ο δικός μου έβριζε πίσω από τα μακρονά βουνά, στον πόλεμο, και δέν μ' άφρχε παρά το κρύο της νύχτας και της μοναξιάς!

Άγχα φίλά του πήρα κι' έκείνα, πίσω από τον φράχτη, κλέφτικα!

Έσρη και άκασπη, χλωμή και πικραμένη, ή κατεβή στη μαύρη γή!

Παιδιά από τα σωτικά μου, δέν ήα βγόνε, για νά φωνάζουν ν' άκουστέ της μάννας τον ή μνήμη!

Ο πόνος μου, το χρώμα ήα φαρμακώχη και χορτάρι δέν ήα βγή στην γή...

Μην στείλες παπαρούνα μου, τους σπόρους σου, στον τάφο μου, γιατί δέν ήα τρυφήσουν...

Ο πόνος μου, σου είπα, το χρώμα ήα το φαρμακώχη. Χορτάρι δέν ήα βγή στη γή...

Όλα μου την ζωή, την βίωσι παπαρούνα, για μια ώρα της βιγής σου της ζωής.

Λιούμπα, Μπούλα-λάινα
Λιούμπα, Λιούμπα
πιπάκνει, Μπούλα-λάινα
πιπάκνει, πιπάκνει!...

-- 'Αγάπη, παπαρούνα αγάπη, αγάπη, αγάπη! Και φίλα, παπαρούνα φίλα, φίλα! *

Από μία γρηά Μυριχοβίτισσα στην Καρατζόβα, άκουσα και την έξης παράδοσι, για την καταγωγή της παπαρούνας:

• Η παπαρούνα ήταν ένα άγριοζόριτσο που ζούσε στους κάμπους, στις φράχτες και τις άγριοβατανιές (βάτους). Καμμιά φορά κατέβαινε και ως τα περιβόλια, που ήταν στην άκρη του άγρου. Μά μέσα στο χορσί, κανένα δεν την είδε. Και σαν την βλέπαν την κνηγονόσαν τα παιδιά, τα σκυλιά, ή χήνες και ή κότες, γιατί ήτανε κακοντυμένη. Μονον τις Παρχαλιές εφρχισε τρόπο, πάσχιζε νά ξεκλεφτή, νά ρθή νά προσκνήση τον Σωτήρα. Μά σαν δέν μπορούζε εκλαίγε-εκλαίγε τόσο πολύ, που έκανε τα δένδρα να τριζούν, από λύπη, και ν' αναφυλιζούνε τα κλαρικά, ώσαν ν' άνατριχιζάν!

Ένα βράδυ, ένας καλόγηρος πέρασε από κει. Λένε πως ήτανε κάποιος του Θεού. Άπόστολος—κατέβειναν τότε οι άγιοι στον κόσμο, δέν είχε χαλάσει ο κόσμος όπως σήμερα—και την έρώτησε τι έχει και δέρνεται, τί έχει και χτυπιέται:

— Δέν έχω φόρεμα, του είπα, νά πάω στην 'Ανάσταση ούτε καινούργιο, καν μαντήλι και κακοντυμένη δέ με θέλουνε.

Σάν άκουσεν ο γέροντας τον πόνο της, της είπε:

'Ο ήλιος πάντα σ' αγχαίλιζε και οι φίλδοι!

